

שאלות שנשאלו בימי סוכות ועוד - שיעור 881

- I. בזמן קריאת פרשת וזאת הברכה שנים מקרא ואחד תרגום ישנם מנהגים שונים יש נוהגים לקראה בליל הושענא רבה ויש נוהגים לקראה ביום הושענא רבה ויש נוהגים בשמיני עצרת ויש נוהגים בשמחת תורה ויש אומרים דאם יקראו קודם הושענא רבה אין יוצאים ואבאר ועיין בספר ביכורי חיים (דף ס')
- II. שמחת תורה שחל בערב שבת ראוי לכתחלה לקרוא פרשת בראשית שמו"ת בשמחת תורה לאחר קריאת הציבור פרשת בראשית שאז עיקר זמנה כמו בכל ערב שבת ואל יבטל מתוך סעודתו העברת שמו"ת קודם לשבת שהיא עיקר זמן המצוה שהוא בערב שבת (יוסף אומץ תרס"ד)
- III. בעניני סוכות ועוד
- (א) סוכה אף על פי שלא נעשית לשם מצוה כשרה והוא שתהיה עשויה לצל כגון סוכת אינו יהודי ונשים וקטנים (תל"ס - ח) ובלבד שיחדש בו דהיינו אפילו טפח על טפח (מ"ב תרל"ו - ד)
- (ב) יש ליזהר שלא לתלות שום נוי סוכה רק בפחות מד' טפחים לסכך של הסוכה לפי זה אין לתלות פירות או כלים דברים שפסול לסכך בהם אפילו לנוי אלא בתוך ד' טפחים לסכך ומ"מ לענין תליית מנורות בסוכה נגד השלחן אין צריך להחמיר שיהיו בתוך ד' טפחים ויותר טוב להרחיקן מן הסכך משום חשש שריפה (מ"ב תרכ"ז - ט"ו)
- (ג) בגדר נסדק הלולב כהימנך לפסול עיין בלבושי שרד (תרמ"ס - ט) דהוי במשהו לשיטת הרמ"א (תרמ"ס - ז) ויש מקילים עד שנתרחקו זה מזה הרבה (הגהות מהרש"ם וחזו"א קמ"ס - ח) ונראה כזה ז
- (ד) אשה אינה מחויבת לשהות עד שבעלה מביא לה לולב ויכולה לאכול קודם שבירכה שנשים פטורות ממצוה זו ככל מצות עשה שהזמן גרמא (ד"ע)
- (ה) אסור לומר שאתרוג דחבריך היא מורכב בלא ידיעה אולי שלך הוא המורכב דמום שבך אל תאמר בחברך
- (ו) מי שנוהג שלא לשתות שום דבר חוץ לסוכה והוא נוסע באוירון לדבר מצוה דינו כעוסק במצוה או לכל הפחות כהולכי דרכים ופטור ואין צריך התרת נדרים (ד"ע)
- (ז) נסיעות וטיולים אסורים אם יפטור עצמו ממצות סוכה (אג"מ ג - ג')
- (ח) מי ששכח לומר הקרבנות ששייך לחול המועד בתפילת מוסף דשבת אין צריך לחזור ולהתפלל (אג"מ ד - כ"ח)
- (ט) בענין מכירת הכיבודים בבית הכנסת למי שאינו רוצה לקנות אלא כוונתו רק להגביה דמיו כדי שיזכה המוסד צ"ע אם נחשב גניבת דעת ואבאר

IV. בעניני שבת ויום טוב

- (א) לשלח מכתבים ערב שבת וערב יום טוב מן הראוי להחמיר שיש לחוש שיגרמו חילול שבת למיעוט קטן של יהודים מחללי שבת אמנם במקום שהמיעוט הוא מיעוט שאינו מצוי אין להחמיר (אג"מ ג - מ"ו)
- (ב) לצאת במוך דחוק בזמן הפסק טהרה - עיין בשש"כ (י"ח - הערה פ"ו צמילואיס) דאפשר יש עליו שם מלבוש להחשיכו כמו שעון יד שנהפך למלבוש ועיין עוד באג"מ (ג - מ"ו) דיש מקום להקל שאין דרך להוציא כלל באותה מקום ועוד הוא בבין השמשות דעל הרבה שבותים לא גזרו בבין השמשות מ"מ כיון שלא מצינו זה בפירוש להיתר מן הראוי להחמיר
- (ג) מי שאם יגרוף חטמו יצא ממנו דם ואפילו אם הוא פסיק רישא שהוא פסיק רישא דלא ניחא ליה במקום צורך שיש להקל (תוספות סוכה ל"ג: ד"ס מודה) דמצוה וצורך הרבה היינו הך (ז"ע - ה)
- (ד) מי שיש לו מחברת שנמצא בו דברי תורה ויש דבוק בה עט או שאר דבר מוקצה

- מותר להשתמש במחברת ואם צריך יש להסיר העט שהיא כלי שמלאכתו לאיסור ואפילו אם המחברת יש לו דין בסיס הוי ג"כ רק מלאכתו לאיסור ולצורך מקומו מותר (ד"ע)
- ה) **כתר תורה שנפלה אחת מתכשיטיה** דינו כדלתות כלים ועוד יש לו דין תשמישי קדושה ואינה מוקצה ואם הדרך להחזירה רפויה ואין צריך הידוק אפשר דגם זה מותר
- ו) **אשה שאין לה מי שיוציאה ידי חובת הבדלה** תבדיל לעצמה ותשתה מן היין (דאיתקש זכור לשמור ועוד דיכולת להמשיך על עצמן החיוב כמו בשופר ולולב שג"כ פטורות) ויש מחלוקת אם תברך על הנר (מ"ב רנ"ו - ל"ה) ואבאר
- ז) **מנעלים דמשתלפי במהרה** וממילא התיר הט"ז משום דאין דרך לילך יחף ברשות הרבים (מ"ב ע"ב - ס"ח)
- ח) **לומר לנכרי להדליק אור חשמלי בסוכה בליל יו"ט** כדי שיוכל לאכול שם עיין ברמ"א (ת"מ - ד) דאם יש לו נר בביתו מותר לצאת מן הסוכה כדי לאכול שם ועיין שם באחרונים שלא הזכירו שיוכל לומר לנכרי להדליק בשינוי ולהתיר משום שבות דשבות במקום מצוה ואפשר משום דמצטער פטור ואין כאן מצוה וכ"ש בשמיני עצרת אין להתיר וכ"ש בשבת ואבאר
- ט) **חוט חשמלי של נר חשמלי** הוי ככלי שמלאכתו להתיר (אג"מ ה - כ"ג)
- י) **מי שגרבים (socks) שלו רטובים מאד** מהגשמים מותר להסירם אפילו אם הוי פסיק רישא שיסחוט דהוי פ"ר דלא איכפת ליה במקום צורך הרבה (תוספות סוכה ל"ג:) ובמקום מצוה וצורך הרבה היינו הך (שו"ע ע"ז - ה) וה"ה השטיח שבסוכה כשהיא רטובה
- יא) **אם נקרע רצועת מנעל** אסור להסירו וליתן רצועה אחרת אלא כשנתנו באופן דהוי רק לפי שעה מותר ואבאר
- יב) **להוציא מאכלים** דרך כרמלית ע"י ישראל בשינוי למי שיש מחלת Diabetes אין להתיר מ"מ הכל תלוי בהמצב ואבאר

- יג) **מותר לטאטא את השטיח (sweep the carpet)** במטאטא רך ולאסוף את הפסולת שעליו דמאי שנא רצפה או שטיח (שש"כ כ"ג - ד) ועיין בשערים מצויינים בהלכה (פ - ס"ח)
- יד) **להשתמש במטריה (umbrella)** ביו"ט אסור אפילו אם היה פתוח מערב יו"ט (שש"כ כ"ד - ט"ו) ועיין עוד במ"ב (שט"ו - כ"ז) ובמג"א (שט"ו - ח) שמתירים בחופת חתנים וצ"ע

V. עוד שאלות

- א) **מי שיש לו מקום משומר** בבית הכנסת ביו"ט ואין צריך עוד הארבעת המינים אין להתירו להביאם הביתה ואבאר
- ב) **מותר ליטיל צפרנים** של בן שני שנים דיש מתירין אפילו לגדולים אע"פ דיש מחמירין בזה (תקל"ז - ח ומ"ב ז))
- ג) **לקלוט תפוחים מותר** או משום שהוא מעשה הדיוט לצורך המועד או אם זה לתענוג לילדים ואין עומד לאכילה במועד וכמו שהתיר צידת דגים לתענוג (רב משה)
- ד) **ליישב המנהג שנהגו לְשַׁבֵּת בזמן ריקודי ההקפות בשמחת תורה** דדוקא להגיע אותה לאיזה מקום מיוחד כשביל איזה צורך צריכין לעמוד אבל אם מסתובב עמו ואינו מתרחק ממקום הסיבוב כלל נמצא דהו"ל כעומד במקומו דאין צריכין לעמוד (שו"ת בצל החכמה ה - קל"ט)
- ה) **חבט בהושענא** שכבר חבטה אחר למצוה יצא דמן הדין יש לעשות כן לכתחלה כל שלא נשרו לגמרי (הליכות שלמה דף רמ"ז)
- ו) **לענין סעודה ביום הושענא רבה** המ"ב לא אמר שום חיוב אבל הערוך השלחן (ת"ס"ד - י"ג) כתב דאין לאכול סעודה קבועה
- ז) **אין צריך טבילת כלי** לכלי שהוא נקרא coffee maker שנעשה מפלעסטיק שיש בו רק חוט של מתכת ודומה ל'toaster שהתיר האג"מ ואבאר